

Rhesymeg

Rheolir Addysg Grefyddol yn lleol gan Gyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol (CYSAG). Mae'n cynnwys tri phwyllgor: cynrychiolwyr prif draddodiadau crefyddol yr ardal, cynrychiolwyr athrawon a chynrychiolwyr yr awdurdod lleol. Prif swyddogaeth CYSAG yw, 'cynghori'r awdurdod ar y cyfryw faterion sy'n gysylltiedig ag addoli crefyddol mewn ysgolion sirol ac â'r addysg grefyddol sydd i'w rhoi yn unol â maes llafur cytûn ag y bydd yr awdurdod yn eu cyfeirio at y cyngor neu ag y gwêl y cyngor yn dda'. (Deddf Diwygio Addysg 1988 a.11(1)(a))

Cred CYSAG Gwynedd y dylai'r cyngor hwn fod yn seiliedig ar wybodaeth gyfredol gan obeithio y bydd y canllawiau sy'n dilyn yn galluogi penaethiaid i gefnogi CYSAG yn ei dyletswyddau.

Yn y gorffennol, mae CYSAG Gwynedd wedi monitro addysg grefyddol ac addoli ar y cyd trwy:

- adolygu adroddiadau arolygu ESTYN;
- dadansoddi asesiadau athrawon a chanlyniadau arholiadau ysgolion uwchradd yr Awdurdod Lleol;
- cael adroddiadau rheolaidd gan gynrychiolwyr y gwasanaeth ysgolion/ymgynghorol lleol;
- gwahodd athrawon a phenaethiaid i rannu enghreifftiau o arferion da gydag aelodau CYSAG.

Ni fydd Fframwaith Arolygu newydd ESTYN bellach yn cyfeirio'n benodol at Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd. Mae CYSAG Gwynedd felly yn awyddus i fanteisio ar y cyfundrefnau a'r arferion a ddefnyddir ar hyn o bryd gan benaethiaid ac athrawon wrth iddynt baratoi at y Fframwaith Arolygu newydd. Yng nghyfarfod CYSAG Gwynedd ar 13 Hydref 2010, penderfynwyd y byddai CYSAG yn cyflawni ei chyfrifoldebau statudol trwy wahodd ysgolion i rannu eu hunan arfarniad o Addysg Grefyddol, addoli ar y cyd a datblygiad ysbrydol a moesol disgyblion gyda'r aelodau.

Gofynnir yn garedig i ysgolion cynradd ac uwchradd gyflwyno crynodeb o hunan arfarniad yr ysgol i sylw clerc CYSAG Gwynedd yn ystod y flwyddyn pan fydd ESTYN yn arolygu'r ysgol.

Manylion cyswllt: (kenrobinson@gwynedd.gov.uk) 01286 679888

Enw (Clerc CYSAG): Ken Robinson.

Cyfeiriad: Swyddfa Addysg Ardal Arfon, Cyngor Gwynedd, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH.

Ers 2008, mae CYSAGau ar draws Cymru wedi mabwysiadu neu addasu'r Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol (APADGOS, 2008) fel eu maes llafur cytûn lleol. Mae aelodau'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol Addysg Grefyddol wedi croesawu'r cysondeb hwn ar draws Cymru gan eu bod wedi gallu cydweithio i baratoi canllawiau cyffredin i ysgolion a ChYSAGau. Mae amryw o GYSAGau yng Nghymru wedi mabwysiadu cyfundrefn neu broses debyg i'r un a amlinellir yn y ddogfen hon.

Enw'r Ysgol: Ysgol Maenofferen

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion a chyfweliadau â disgyblion.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol) a chynnwys arfarniad o asesiadau athrawon ac/neu ganlyniadau arholiad.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

Cynhaliwyd hunan arfarniad yn ystod hanner tymor cyntaf Tymor yr Haf 2011-edrychwyd ar waith y disgyblion yn y dosbarthiadau, holiadur disgyblion ac arfarnu'r cynlluniau a polisiau i sicrhau eu bod yn cael eu dilyn ac yn cael effaith ar y safonau

Mae safonau y gwaith sydd yn y Portffolio Addysg Grefyddol yn dangos engreiffiau o lefelau 2-5 mewn meysydd o fewn y pwnc ac yn dangos amrywiaeth a dilyniant rhwng y blynyddoedd. Mae hefyd tystiolaeth o sgiliau a'r draws y Cwricwlwm yn yr engreiffiau ac yn samplau gwaith y disgyblion .

Mae'r polisiau a'r cynlluniau yn gyfredol ac yn dangos dilyniant ac mae'r gwaith yn adlewyrchu hyn

Mae safonau y disgyblion yn dda yn unol a'i gallu, ac mae gwahaniaethu priodol yn digwydd .

Caiff y disgyblion gyfleoedd i asesu eu gwaith eu hunain ac eraill ac maent yn deall y camau i geisio gwella eu waith

Mae engreiffiau o waith ar y waliau yn y dosbarthiadau ac mae'r disgyblion wedi cael rhan flaengar mewn cyfranogi a mynegi barn.

Canlyniadau holiaduron disgyblion yn dangos bod y disgyblion yn mwynhau y gwersi ac yn enwedig dysgu am wahanol grefyddau

Materion i gael sylw

Rhagorol		Da	✓	Digonol		Anfoddhaol	
-----------------	--	-----------	---	----------------	--	-------------------	--

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i benaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Caiff amser penodol ei roddi i'r pwnc yn CA2 ac mae un athrawes yn cyflwyno y pwnc trwy CA 2

Cafodd y Cydlynnydd Addysg Grefyddol arweiniad ymgynghorol i gynllunio y rhaglen astudio

Mae y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' yn cael ei gyflwyno yn y Cyfnod Sylfaen ac yn rhan o ddarpariaeth Personol a Chymdeithasol y disgyblion.

Caiff ymweliadau gyda manau addoli a gwasanaethau megis bedyddio, priodas a gwasanaethau ynghyd a ymwelwyr i'r ysgol eu cynnal

Materion i gael sylw

Mae angen cynyddu adnoddau fel llyfrau athrawon ac arteffactau i gefnogi y dysgu yn CA2

Mae £200 wedi cael ei ddyrannu ar gyfer gwella 'r ddarpariaeth

Rhagorol		Da	✓	Digonol		Anfoddhaol	
-----------------	--	-----------	---	----------------	--	-------------------	--

Addoli ar y Cyd

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?

✓ Ydy

Nac ydy

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010), 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94)

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Yn ol adroddiad Arolygiad yr ysgol Mai 2011 mae'r 'ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol a chymdeithasol y disgyblion yn rhagorol a'u datblygiad diwylliannol yn dda. Mae addoliadau ar y cyd yn rhagoriaeth yn yr ysgol.'

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Rhagorol	✓	Da		Digonol		Anfoddhaol	
-----------------	---	-----------	--	----------------	--	-------------------	--

Llofnod: (Pennaeth)

Dyddiad: